

JANEZA Z ŽAŽARSKE KMETIJE

Moped daljša dan

Razvajeni smo. Radi se vozimo le po asfaltiranih cestah. Teh v naši občini ni na pretek. Zato nas ne morejo pritegniti v pristne vasi, v katerih se lahko zvedavemu mestnemu človeku odpre pogled v preteklost, v plemenito obdobje, ko je kmečka pamet varovala zemljišča, umno postavljala gospodarska in stanovanjska poslopja in bogatila njihovo podobo z žlahtnostjo domačnosti.

Skoraj vzorčni primer take vasi je gruščasti Žažar. Posodabljanja nekoliko rahljajo njegovo kmetnost. Upamo, da je ne bodo skazila.

459 m nadmorske višine bi namerili v tej vasi na valoviti planoti med 547 m visokim Gradiščem in za dva metra višjim Hrastjem. Žažar lahko s svojimi posebnostmi pritegne tudi jamarje (Pajsarjeva jama), umetnostne zgodovinarje (gotska cerkev iz 1526. leta) ter proučevalce polpretekle zgodovine (partizanska skladišča).

V svojem življenju, dogajanju in hotenju pa je zanimiv tudi za zapisovalca sedanosti.

Srečanje ob poti

Po bolj mokrem kot suhem razgrebenem makadamu sva prihitela na žažarska vrata. Tako kot v mnogih naših vaseh tudi v Žažarju na vhodni cesti nimajo napisov, ki bi opozarjali, kam vodijo poti. Z novinarko radia GLAS LJUBLJANE Alenko Terlep sva usmerila jeklenega konjička mimo neme osnovne šole in obnovljenega gasilskega doma.

Ustavila sva pred moškima, ki sta ravnala brežino. Za Janeza Miklavčiča in Janeza Šubica sta se predstavila, ko sta podala roki v pozdrav.

Kazalec se še ne umiri na urini štirici, ko Janez Miklavčič priže luč in vstopi v nov delavnik. Živini privoščijo jutranji obrok, pri-

pravi mleko za zbiralca, zajtrkuje in se topla obleče. Moped ga nato popelje v Horjul.

»Kmetije je le tri hektare. V hlevu imamo eno ali dve kravi,« išče opravičila za nezdravo prevažanje Janez. »Pa vseeno ne zmanjka dela. Z mopedom sem hitreje doma. S hčerko Vanjo in njenim fantom Janezom nam ostane več časa za travnike, njive, hlev, živino. Po pravici povedano, težko že čakam dan, ko se bom upokojil.«

Pomladi kmeta pestita delo in skrb zaradi krme. Lani vreme ni bilo naklonjeno travinju. Sena in otave so nagrahili na polhograjskem precej manj kot v preteklih letih. Zato varčujejo.

»Le urejene poti zagotavljajo varno vožnjo s traktorjem in kmetijskimi stroji,« je poučil Janez Miklavčič bodočega zeta Janeza Šubica.

»Koruzo živini le pokažemo,« je trpko priznal Janez Miklavčič. Domače nimajo dovolj. Pripeljana je predraga.

Pogovor smo zasukali. O gasilstvu na Žažarju smo zastavili besedo. Janeza sta se razžvela. Starejši zato, ker že nad 40 let skrbi za varno življenje v vasi. Mlajšega bodrijo uspehi, ki so jih v požarnem varstvu dosegli Žažarji v zadnjih letih. Krepko so pomladili in okrepili gasilski dom. Ker pa so prvi trenutki pri gašenju plamena odločilni, so vaščani kupili za svoje domove in gospodarstva tudi gasilne aparate.

»Dobro vem, da smo črpalko dobili 1939. leta. Že takrat je bil Rosenbauer nenadkriljiv izdelovalec. Še danes dela kot ura,« je segel v zanimivo gasilsko kroniko Janez Miklavčič. Kdaj pa je v Žažarju zadnjič gospodoval požrešni rdeči petelin, se ni mogel spomniti. Da bi le še dolgo počival.

STANE JESENOVEC

Iz KS Rob

Malokdaj se oglasimo in vendar se tudi med nami vedno kaj dogaja. Dne 13. februarja 1982 smo v Krvavi peči pokopali najstarejšo članico naše KS Marjeto Lužar, ki je le za par dni preživela svoj 95. rojstni dan; nageljni, ki jih je prejela za ta dan, so krasili njen mrtvaški oder. Kot pristna slovenska mati je v težkih pogojih vzgojila svoje otroke in skupaj s svojo družino občutila srd tujih zavojvalcev, ki so trikrat požgali to vas, ker je bila zatočišče enotam NOV. Do zadnjih dni je bila vedra in živahna in tako bomo tudi ohranili v spominu. Prebivalci vasi od Roba do Krvave peči in Bukovca ter Kneja do Srnjaka so si zadali veliko nalogo, da približajo te vasi ostalim krajem. Napeljati nameravajo 14 km telefonskega omrežja, kar gre v celoti v njihove breme. Z izredno delavnostjo in požrtvovalnostjo so se lotili te akcije. Vanjo se vključujejo z velikimi prispevki v denarnih sredstvih in delu in akcijo želijo končati do 27. aprila – občinskega praznika.

Predvidoma bodo vsi telefonski priključki v KS urejeni šele leta 1984, ko bo v Velikih Laščah nova kontejnerska postaja. Zaenkrat sta obljubljeni po ena številka za vsako linijo, da se v slučaju sile lahko pokliče pomoč.

Prepričani smo, da bo tudi ta akcija uspela, kot so do sedaj še vse, čeprav so bile včasih združene s skoraj nepremagljivimi težavami. V preteklem letu je bilo opravljeno več raznih komunalnih del, pri katerih so prebivalci KS združevali svoja sredstva in delo. Naša dekleta in žene so se vključile v »stabilizacijo« svojih domov, pridno so same krojile in šivale na krojno-šiviljskih tečajih, začetnih in nadaljevalnih, ki so bili s pomočjo KS in KZ Velike Lašče organizirani v Robu in na Velikem Osolniku.

Dela na rekonstrukciji ceste Rašica – Rob se nadaljujejo, dela pa je pričelo ovirati vreme, ki pač po suševo nagaja.

V teku so tudi priprave za postavitev spomenika v spomin na prvo borbo civilne zaščite Rob, v kateri je sodeloval narodni heroj Stane Semič – Daki. Znatno del sredstev so prispevali krajanje.

Oboje – cesta in spomenik bi moralo biti končano do 27. aprila, ko bo v Robu praznovanje občinskega praznika, ob tej priložnosti bo tudi otvoritev novega gasilskega doma.

V počastitev 8. marca, dneva žena, nas je obiskal moški pevski zbor KUD Barje in naše žene ter vse ostale razveselil s svojim umetniško podanim izborom prekrasnih pesmi. Za to izredno doživetje smo zboru iz srca hvaležni in si želimo tudi v bodoče srečanja v naši dvorani.

P.

K boljši ureditvi potokov

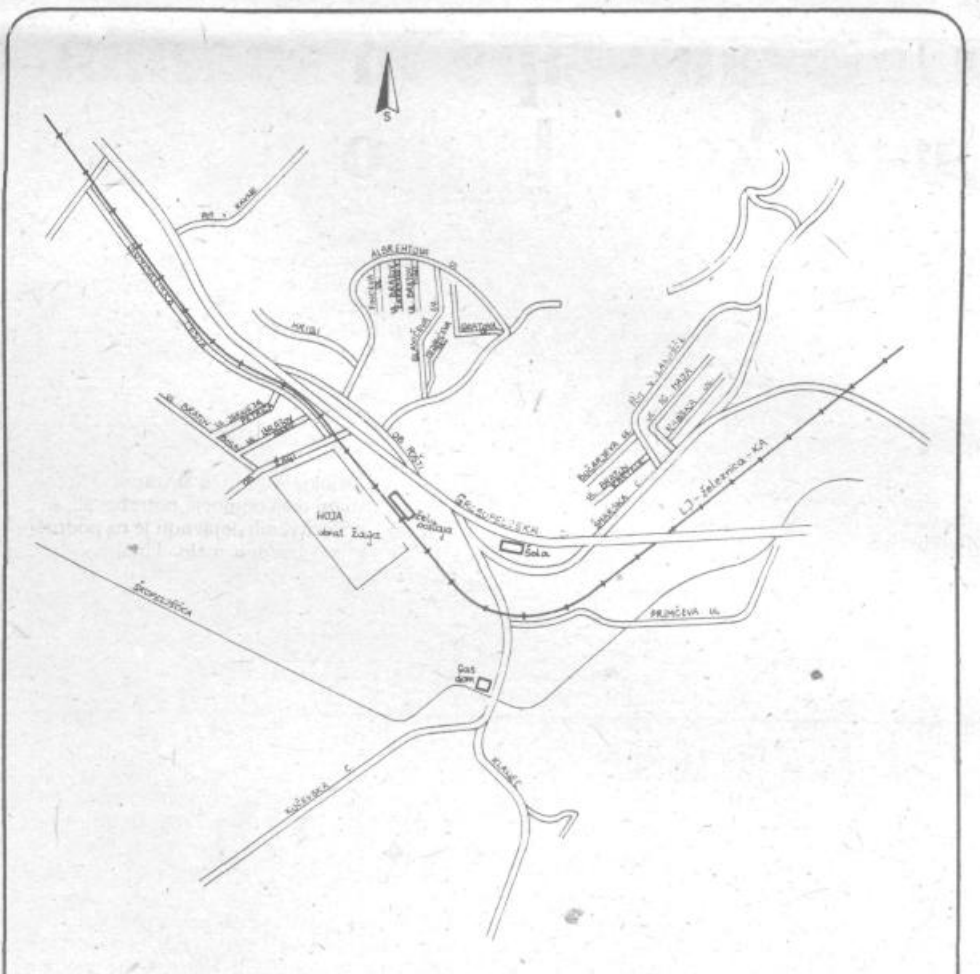
Vkleščen med skalnate hudourniške grape in vaške hiše, je potok, ki teče skozi Horjul še vse do nedavna predstavljal svojevrstni naravni anahronizem v sicer vse bolj urbanem okolju. To je kajpada narekovalo njegovo čimprejšnjo ureditev, če že ne temeljito, pa vsaj tolikšno, da bi se potok vsaj za silo vklapljal v okolje in – kar je še zlasti pomembno – da ne bi še naprej grozil s poplavlami.

Podjetje za urejanje hudournikov, ki sicer skrbi za tovrstna dela, je zato seveda največ pozornosti namenilo regulaciji potoka. S tem namenom, namreč da bi kar najlaže nadzirali nivo vode v deževnem obdobju, se v hudourniškem delu potoka postavili več betonskih pregrad, njegove občutljive zavojne pa utrdili z velikimi skalami. S pasovi skal

pa so prav tako obdali tudi ravninski del potoka, s čimer naj bi preprečili nadaljnje odnašanje koristne zemlje.

Žal pa dela niso vključevala, tudi obnove potoka skozi samo naselje. Tu je namreč stara škarpa, ki obdaja potok, že krepko izpodjedena, na nekaterih mestih pa jo je erozija tako uničila, da komajda še služi svojemu namenu. Morda to navidezno ne tako pereče vprašanje ni znalo dovolj pritegniti pozornosti organizatorja obnovitvenih del, da bi poskrbel tudi za to delo, toda ko utegne sčasoma iz tega nastati žgoč problem, se bo organizator hočeš nočeš moral lotiti tudi tega dela in sicer z nekajkrat višjimi stroški. To pa se mu najbrž ne bo izplačalo.

B. VRHOVEC

V KRAJEVNI SKUPNOSTI ŠKOFLJICA

Oštevilčenje in imenovanje ulic

Svet krajevne skupnosti Škofljica je sprejel na podlagi pravilnika o določanju imen naselji in ulic ter o označevanju naselji, ulic in stavb (Uradni list SRS št. 11/80) sklep o prenumeraciji in uvedbi uličnega sistema v naselju Škofljica.

Svet krajevne skupnosti Škofljica je v sodelovanju z krajevnimi odborom ZB

sprejel naslednja imena ulic in poti, ki so prikazana v priloženi skici.

Svet KS daje poimenovanje ulic skladno z pravilnikom v enomesečno javno razpravo. Vse dodatne predloge oziroma spremembe imena ulic vložite pisмено v tajništvo krajevne skupnosti Škofljica v roku enega meseca po objavi v »Naši komunici«.